

135 illik tarixi çiyində daşıyan mətbu orqan

Sona Vəliyeva: "Biz "Kaspi"çilər öz tarixi missiya və məsuliyyətimizi, cavabdehliyimizi həmişə anlayır, hər cümlə və sətrimizdə bunu isbat etməyə çalışırıq"

Otən gün Bakı Əyləncə Mərkəzində "Kaspi" qəzetinin yaranmasının 135 illiyi ilə əlaqədar yubiley tədbiri keçirilib. Tədbirdə Azərbaycan Prezidentinin İctimai-siyasi məsələlər üzrə köməkçisi Əli Həsənov, Milli Məclisin deputatları, kütləvi informasiya vasitələrinin rəhbərləri, tanınmış ictimai-siyasi xadimlər, ziyalılar iştirak ediblər.

Yubiley tədbirində əvvəlcə qəzetin tarixinə həsr olunmuş film göstərilib. Sonra "Kaspi" qəzetinin təsisçisi **Sona Vəliyeva** çıxış edərək Azərbaycan milli mətbuatının keçdiyi inkişaf yolundan söhbət açıb. Qeyd edib ki, milli mətbuatın 140 ildən çox tarixi inkişaf prosesində "Kaspi" qəzeti geniş dövrü əhatə edir. O, bildirib ki, tarixi "Kaspi" qəzeti xalqın, millətin keçmişini, ictimai-siyasi, iqtisadi yaşantılarını, istək və arzularını günbəgün, aybay bizlərə çatdırmağa nail olub. S.Vəliyevanın sözlərinə görə, "Kaspi"yə öz fəaliyyətləri ilə yeni məzmun gətirən əksər milli yazarları birləşdirən amal milli düşüncə və millət sevgisi olub: "Bu sevgi çıraq işığı kimi ziyalıları ətrafına toplamağa müvəffəq olmuşdu. 1875-ci ildə Həsən bəy Zərdabi tərəfindən min bir əzabla "Əkinçi" işıq üzü görsə də, qəzetin açılmasına izn verən senzura sonralar onu bağlamağa nail oldu. Anadilli bir qəzetin bağlanması Həsən bəyi və onun ətrafındakı yeni, mütərəqqi fikirli ziyalıları təkrar düşünməyə vadar etdi. Həsən bəyin qəzetçilik fəaliyyətindən başqa xalqı çəhalətdən oyadacaq elə bir kütləvi vasitə görə bilməməsi düşüncəsi yeni bir ideyanın reallaşmasına təkan verdi. Həsən bəy Zərdabinin Kuzminə verdiyi məsləhətlə qəzet açmaq təşəbbüsü dəyərləndirilir. Kuzmin rus olduğu üçün müraciətinə qısa bir müddətdə müsbət cavab alaraq fəaliyyətə başlayır. Həsən bəy Zərdabinin növbəti məsləhəti ilə həftədə bir dəfə qəzetin "Çıraq" adı ilə Azərbaycan dilində əlavəsinin çıxması ideyasına isə "yox" cavabı verilir. Beləliklə, "Kaspi" yalnız rus dilində nəşr olunaraq 1881-ci ildən 1919-cu ilədək böyük bir tarixi inkişaf

mərhələsi keçir. Bu tarix həm də millətin, xalqın taleyi idi. Xalqın yaşadığı taleyüklü proseslərdə "Kaspi" qəzeti ziyalıların tribunasına çevrildi. Hədə-qorxulara, dəfərlə şəhər və böhtanlara məruz qalsalar da, əqidə sadıqlığı göstərərək, həqiqətə və azadlığa doğru irəliləyərək istiqbal mücadiləsindən dönmədilər. Bu yolun yolçularını vahid əqidə birləşdirirdi - milli mücadilə, milli istiqbal!"

S.Vəliyeva vurğulayıb ki, 1881-ci ildən 1919-cu ilədək olan mərhələdə "Kaspi"də fəaliyyət göstərən ziyalılar bu qəzet vasitəsilə fikir adamlarının həmrəyliyinə nail olublar: "Onlar sözün əsl mənasında tarix yaradırdılar. Tarix isə illər sonra onları əbədləşdirdi. "Kaspi" 1881-ci ildən 1919-cu ilədək Azərbaycan xalqının mətbuat tarixində, eləcə də ictimai, mədəni, ədəbi fikir tarixində baş vermiş inkişafı güzgü kimi əks etdirərək bizlərə miras qoyub. Tarixdə iz qoymuş "Kaspi" bizlərə qəzetçilik tariximizin dərin elmi araşdırmaya ehtiyac duyulan mənəviyyət və düşüncə xəzinəsini miras qoyub. Bu qəzetin tarixi missiyasını öz üzərinə götürən müstəqil Azərbaycanın çağdaş mətbuat orqanı kimi biz "Kaspi"çilər öz tarixi missiya və məsuliyyətimizi və cavabdehliyimizi həmişə anlayır, hər cümlə və sətrimizdə bunu isbat etməyə çalışırıq".

S.Vəliyeva xatırladı ki, müasir "Kaspi" qəzeti XX əsrin sonlarında, 1999-cu ilin mart ayında ümummilli lider Heydər Əliyevin xeyir-duası ilə fəaliyyətə başlayıb: "Bu elə bir dövrün başlanğıcı idi ki, artıq Azərbaycanda söz və mətbuat azadlığı bərqərar olmuş, kütləvi informasiya vasitələrinin qanunvericilik bazası formalaşmış, yeni qəzetçilik ənənəsi yaranmışdı. "Kaspi" media aləminə gəlişi ilə sələfinin ənənələrinə da-

diq qalaraq milli bir qəzet olmağı, digər tərəfdən də dünyanın ən mütərəqqi mətbuatının inkişaf prinsiplərindən bəhrələnərək daim yenilik və müasirliyi öz fəaliyyətində əks etdirməyi qarşısına əsas məqsəd qoydu, söz, mətbuat azadlığının gətirdiyi azad-fikirliyi ölçü-biçisini düzgün dərk etdi. "Kaspi" media etikasına daim sadıq qaldı. Şəxslərin təhqirinə heç zaman yol verməyərək istər sadə vətəndaşların, istərsə də müəyyən sahəyə aid yetkililərin şərəf və ləyaqətini qorumaq baxımından lazımı məqamlarda balanslı mövqə nümayiş etdirdi. Qəzet sələfinin iş metodikasını və məqsədini sadıq qalaraq millətin, xalqın olduğunu sübut etdi. Bu gün "Kaspi" əhatəli oxucu auditoriyasına malikdir. Qəzetimiz həftənin cümə axşamı "Teatr", cümə "Gənclik qəzeti", şənbə günləri isə "Ədəbiyyat" əlavəsi ilə nəşr olunur".

mətbuat faktiki olaraq fəaliyyətini dayandırdı. Yeni yaradılan mətbuat isə Azərbaycanda senzura şəraitində fəaliyyət göstərmək məcburiyyətində qalıb. 1990-cı ilin əvvəllərində Azərbaycanda milli müstəqilliyin bərpası həm də milli mətbuat qarşısında yeni üfüqlər açıb, onun öz tarixi köklərinə, prinsiplərinə qayıtması üçün şərait yarandı. 1993-cü ildə Heydər Əliyevin hakimiyyətə qayıtması və Azərbaycanda başlanan demokratik islahatlar və bunun tərkib hissəsi kimi söz və mətbuat azadlığının təmin olunması istiqamətində atılan addımlar Azərbaycan milli mətbuatının yeni inkişaf mərhələsinə yüksəlməsini təmin etdi".

Administrasiya rəsmisi vurğulayıb ki, dövlətin media siyasəti mətbu nəşrlərin, o cümlədən Heydər Əliyevin tövsiyəsi ilə 1999-cu ildə fəaliyyəti bərpa olunmuş "Kaspi" qəzetinin inkişafına çox əlverişli şərait yaradıb. V.Əliyevin sözlərinə görə, "Kaspi" qəzeti adı bir qəzet kimi yox, tarixi keçmiş olan, 135 illik Azərbaycan mətbuat tarixini çiyində daşıyan mətbuat orqanıdır: "Elə buna görədir ki, fəaliyyətinin bərpa edilməsinin ilk günündən "Kaspi" qəzeti cəmiyyətdə milli təəssübkeşliyin nümunəsini təqdim etməyi, onun informasiya ehtiyacını ödəmək missiyasını milli maraqlarla uzlaşdırmağı bacarıb. "Kaspi" qəzeti ölkənin aparıcı media orqanları arasında layiqli yer tutub və ictimaiyyətdə böyük nüfuz qazanıb".

V.Əliyev Azərbaycanda söz, mətbuat azadlığının təmin olunduğunu da dilə gətirib. O, Azərbaycanda 300-ə yaxın informasiya portalının, onlarla televiziya kanalının olduğunu, ölkədə internetdən istifadənin azadlığını diqqətə çatdırıb. Bildirib ki, bütün bu hallar medianın inkişafına təkan verir. PA-nın şöbə müdirinin müavini Azərbaycanda mediaya dövlət tərəfindən dəstək verildiyini qeyd edib.

Milli Məclisin deputatı, Mətbuat Şurasının sədri Əflatun Amaşov isə çıxışında bildirib ki, "Kaspi" qəzeti xalqımızın ictimai-siyasi həyatında mühüm rol oynayan nəşrlərdən biridir. Onun sözlərinə görə, qəzet öz ətrafında o dövrün ziyalıları birləşdirib, o dövr üçün xalqın problemlərini gündəmə gətirib. Millət vəkili vurğulayıb ki, müasir "Kaspi" qəzeti özündən əvvəlki "Kaspi"çilərin maarifləndirmə missiyasını bu gün də şərəf-

Yubiley tədbirində **Prezident Administrasiyasının İctimai-siyasi məsələlər şöbəsinin müdir müavini Vüqar Əliyev** də çıxış edərək "Kaspi" qəzetinin Azərbaycan mətbuatında xüsusi yeri olduğunu vurğulayıb. O bildirib ki, XIX əsrdə rus dilində nəşr olunan bu mətbu orqan dövrün mütərəqqi baxışlarını təbliğ etməklə, xalqa xidmət nümunəsi göstərməklə onun azadlıq arzularının gerçəkləşməsinə, milli müstəqillik ideyasının inkişafına əməli töhfə verib. Administrasiya rəsmisi deyib ki, "Kaspi" qəzeti o zaman Azərbaycan xalqının adət-ənənələrini təbliğ edən, cəmiyyətin aktual məsələlərini ictimai müzakirəyə çıxaran, tanınmış maarifçilərin, mütəfəkkirlərin fikirlərini xalq arasında yayın nəşr kimi bütövlükdə cəmiyyətin maariflənməsinə, milli təkəkkürün formalaşmasına mühüm töhfələr verib: "Bolşevik işğalından sonra Azərbaycanda milli

le yerinə yetirməkdədir.

Yubiley tədbirində "Kaspi" qəzetinin yorulmaz tədqiqatçısı, 3 əsrin qəzetinin varlığını qoruyub günümüze gəlməsində böyük xidmətləri olan, Azərbaycan ədəbiyyatının, mədəniyyətinin böyük araşdırmaçısı, görkəmli alim Yavuz Akipnara "Kaspi" mükafatı təqdim olunub. Bununla yanaşı, "Kaspi" qəzetinin davamlılığı üçün əllərindən gələni əsirgəməyən sabiq baş redaktorlar Qadir İbrahimli, İncilab Məmmədov, Nuruəddin Heydərov və Natiq Məmmədli, həmçinin hazırkı baş redaktor İlham Quliyev mətbu orqanın inkişafındakı xidmətlərinə görə təltif olunublar.

Eyni zamanda tədbirdə "Kaspi" qəzetinə Mətbuat Şurasının diplomu da təqdim edilib.

Tədbir bədii hissə ilə davam etdirilib.

Rufik İSMAYILOV